

Бровко К.А.

доктор філософії,

старший викладач кафедри англійської мови та комунікації,

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

В умовах сучасності вища освіта характеризується суттєвими змінами у використанні форм, методів та засобів навчання, адже кожні 25 років змінюється покоління студентів, що приносить із собою нові потреби, цінності, освітні запити та особливості сприймання інформації. Означене зумовлює необхідність перегляду традиційних підходів до організації освітнього процесу та активного впровадження сучасних інформаційних технологій, які здатні забезпечити більш гнучке, інтерактивне, індивідуалізоване навчання на базі автентичних матеріалів.

Мета дослідження – проаналізувати потенціал інформаційних технологій як ефективного засобу підвищення пізнавальної спрямованості студентів університету до вивчення іноземної мови, визначити найбільш результативні форми та методи їх застосування у навчальному процесі.

В контексті окресленої проблеми першочергово необхідно представити визначення провідних дефініцій дослідження, а саме «пізнавальна спрямованість», «пізнавальна спрямованість студентів університету».

Так, відповідно до поглядів науковців (М. Ейнлі (англ. M. Ainley), С. Хіді (англ. S. Hidi), Д. Берндорфа (англ. D. Berndorff)) пізнавальну спрямованість варто трактувати як суб'єктивне відчуття зацікавленості, яке виникає в процесі взаємодії особистості з навчальним матеріалом або діяльністю. Вони також досліджують психологічні процеси, які медіують цей взаємозв'язок, що включають у себе мотивацію, емоції та когнітивні процеси [1; 2].

В контексті педагогічних знань, Л. Шишкіна розглядає пізнавальну спрямованість студентів університету як здатність студентів до критичного мислення, аналізу і вирішення проблем у навчальному

процесі. Вона вважає, що розвиток цих навичок є важливим для формування глибокого розуміння навчального матеріалу та активної участі у навчанні. Її дослідження підкреслюють не лише важливість засвоєння знань, але й активного застосування їх у практичних ситуаціях, що сприяє розвитку креативності та самостійності студентів [7].

З позицій наукових поглядів О. Лях [3], О. Казачінер [4] та О. Чевичелової [8] та Д. Ольшанського [5], пізнавальний інтерес студентів університету варто трактувати як ставлення студентів до навчання конкретної іноземної мови на основі їхнього рівня зацікавленості у вивченні мовних структур, культурних аспектів та комунікативних навичок. У своїй праці вони аналізують рівень активності студентів під час навчання, їхнє ставлення до різних аспектів мови (граматика, лексика, практичне використання), а також чинники, які впливають на зміну цього інтересу з часом.

Позаяк Д. Ольшанський також самостійно трактує поняття пізнавального інтересу до іноземної мови як здатність та бажання активно вивчати мову, досліджувати її, розуміти та спілкуватися нею. Він розглядає пізнавальний інтерес як важливий чинник, що впливає на мотивацію та успішність у вивченні мови [5].

В площині окресленої проблеми дослідження заслуговують на увагу використання різноманітних онлайн-ресурсів, інструментів та сервісів (Slides, Prezi, Bubble.us, Pinterest, Hot-Potatoes, LearningApps, Jigsawplanet, Wordwall, Kahoot, Voki, Adobe Photoshop, Aboobe Fresco, Artflow, ArtRage, Infinitive Painter, Linea Sketch, MediBang Paint, Sketchbook, Simon`s cat, Tayausi Sketches); мовних моделей штучного інтелекту (далі ШІ) (ChatGPT, Midjourney, Bard, Claude, Copilot, Notion, ДаВінчі, Хейген, Ранвей, Аватар Білдер); освітніх платформ (Test English, British Council, BBC), тренажрів (Linguatorium); соціальних мереж (Instagram, Facebook, Youtube, TikTok), тощо.

При цьому серед позитивних сторін використання ІКТ слід виокремити наступні: можливості реалізувати принципи доступності навчання; зручності; великої інформативності; неформальності навчання; сприятливого емоційного фону; оптимізації освітнього процесу; індивідуального підходу в навчанні; міцне підґрунтя для активізації пізнавальної спрямованості студентів університету; самонавчання й саморозвитку; формування навичок комунікації та кооперації між викладачем та студентом, що долають будь-які бар'єри в обмеженості доступу до навчання, роблять його нестандартним і цікавим.

Список використаних джерел:

1. Ainley M., Hidi S., Berndorff D. Interest, learning and the psychological processes that mediate their relationship. *Journal of Educational Psychology*. 2002. Vol. 94, № 3. P. 545–561. DOI: <https://doi.org/10.1037/0022-0663.94.3.545>.
2. Hidi S. Interest, reading, and learning: theoretical and practical perspectives. *Educational Psychology Review*. 2001. Volume 13. P. 191–209.
3. Казачінер О. С. Формування пізнавального інтересу в учнів із низькою мотивацією до вивчення іноземної мови в середній загальноосвітній школі. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2015. Вип. 38. С. 110–119.
4. Лях О. В. Шляхи розвитку в учнів інтересу до вивчення іноземної мови. *Молодий вчений*. 2016. № 10. С. 265–269.
5. Ольшанський Д. Засоби стимулювання пізнавальних інтересів учнів на уроках іноземної мови. *Рідна школа*. 2004. № 5. С. 54–60.
6. Чевичелова О. Формування пізнавального інтересу студентів технічних ВНЗ до вивчення іноземної мови. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2015. Вип. 43. С. 587–592.
7. Шишкіна Л. В. Методологія і технологія формування професійної компетентності в умовах магістратури. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. 180 с.